

NACRT

**STRATEGIJA IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI
ZA OSOBE S INVALIDITETOM OPĆINE SUKOŠAN
OD 2018. DO 2020. GODINE**

Sukošan, srpanj 2018. godine

I. UVOD

Sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17 i 130/17), osoba s invaliditetom je osoba koja ima dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s osobama bez invaliditeta. Dijete s teškoćama u razvoju je dijete koje zbog tjelesnih, senzoričkih, komunikacijskih, govorno-jezičnih ili intelektualnih teškoća treba dodatnu podršku za učenje i razvoj, kako bi ostvarilo najbolji mogući razvojni ishod i socijalnu uključenost.

II. PRAVNI OKVIR

Vlada Republike Hrvatske donijela je 20. travnja 2017. godine Nacionalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine (Narodne novine 42/17), (u daljnjem tekstu: Nacionalna strategija) s ciljem napretka te daljnjeg osnaživanja zaštite prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju.

Cilj Nacionalne strategije je učiniti hrvatsko društvo što osjetljivijim i prilagođenijim za nužne promjene u korist izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom, odnosno stvoriti uvjete za njihovo aktivno uključivanje i ravnopravno sudjelovanje u društvu, poštivanje urođenog dostojanstva i uvažavanje posebnih interesa te sprječavanje diskriminacije i osnaživanje svih oblika društvene solidarnosti.

Ova Strategija je utemeljena na suvremenim znanstvenim postignućima i odredbama međunarodnih i nacionalnih zakona i dokumenata: Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda, Deklaracije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, Standardnih pravila Ujedinjenih naroda o izjednačavanju mogućnosti za osobe s invaliditetom, Europske socijalne povelje, Europske strategije za osobe s invaliditetom 2010. - 2020., Programa održivog razvoja do 2030. godine, Direktive (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora, Strategije za osobe s invaliditetom Vijeća Europe 2017. - 2023., Nacionalne strategije, Ustava Republike Hrvatske, zakona i drugih propisa koji reguliraju najznačajnija životna područja za osobe s invaliditetom.

Temeljni pravni okvir za uređivanje odnosa na svim područjima koja se tiču ljudskih prava, kao i suzbijanja diskriminacije je Ustav Republike Hrvatske. U članku 3. proklamirano je načelo jednakosti kao najviša vrijednost ustavnog poretka i temelj za tumačenje Ustava, a odredbom članka 14. jamče se prava i slobode, neovisno o bilo kojoj osnovi diskriminacije. Sve navedeno u potpunosti je primjenjivo i na područje osoba s invaliditetom, dok konkretna odredba predstavlja najužu poveznicu ove kategorije s Ustavom u članku 57. koji jamči posebnu skrb države u zaštiti osoba s invaliditetom i pri njihovu uključivanju u život. Prava djece s teškoćama u razvoju dodatno se štite člankom 63. kojim se uspostavlja njihovo pravo na posebnu njegu, obrazovanje i skrb.

Nacionalna strategija predstavlja strateški dokument kojim se u Republici Hrvatskoj usmjerava provedba politike prema osobama s invaliditetom, a tako djeluje i kao provedbeni dokument Konvencije o pravima osoba s invaliditetom.

III. PODRUČJA DJELOVANJA

Zadaća ove Strategije je uskladiti sve politike djelovanja na području promicanja prava osoba s invaliditetom Općine Sukošan s dostignutim standardima na nacionalnoj razini, kako bi im se osigurala najviša razina suvremene zaštite, pristupačnost svim pravima i njihovo ostvarivanje bez diskriminacije, poštujući načela univerzalnog dizajna i razumne prilagodbe.

Načela Strategije su: poštivanje urođenog dostojanstva i osobne autonomije (uključujući slobodu izbora i neovisnost osoba), nediskriminacija, puno i učinkovito sudjelovanje i uključivanje u društvo, poštivanje različitosti i prihvaćanje invaliditeta kao dijela ljudske različitosti i čovječnosti, jednakost mogućnosti, pristupačnost, jednakost muškaraca i žena, poštivanje sposobnosti razvoja djece s teškoćama u razvoju i poštivanje prava djece s teškoćama u razvoju na očuvanje vlastitog identiteta.

Svrha Strategije je: unaprjeđivanje, zaštita i osiguravanje punog i ravnopravnog uživanja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda osobama s invaliditetom te unaprjeđivanje i poštivanje njihova urođenog dostojanstva.

Ciljevi Strategije su: osigurati potpunu integraciju osoba s invaliditetom ostvarivanjem integracije na važnim životnim područjima ravnopravnim sudjelovanjem u političkom, javnom i kulturnom životu; u procesu odgoja i obrazovanja; u zapošljavanju, zdravstvu i rehabilitaciji; u socijalnoj zaštiti; u pravnoj zaštiti i zaštiti od nasilja; u istraživanju i razvoju te drugom.

Prilikom planiranja i provođenja mjera i aktivnosti na svim područjima Strategije osobitu pozornost treba posvetiti ženama i djevojkama s invaliditetom koje su vrlo često suočene s višestrukom diskriminacijom s obzirom na spol i invaliditet, osobama s teškim invaliditetom koje trebaju visoku razinu društvene potpore, djeci s teškoćama u razvoju kojoj treba omogućiti uživanje svih prava sukladno Konvenciji o pravima djeteta kao svoj drugoj djeci, mladim osobama s invaliditetom koje se kao osobito ranjiva skupina suočavaju s mnogim zaprekama u procesu obrazovanja, zapošljavanja, stanovanja i sl.; osobama s invaliditetom starije životne dobi koje postaju sve brojnija i značajnija društvena skupina i izazov kreiranju politike za osobe s invaliditetom. Sve ove skupine osoba s invaliditetom zahtijevaju multidisciplinarni pristup u planiranju i provođenju mjera i aktivnosti na svim područjima djelovanja.

1. OBITELJ

Obitelj je najviša društvena vrijednost i najznačajnija zajednica za svaku osobu, a uloga obitelji je presudna za razvoj i uspješnu integraciju osobe s invaliditetom. Cjelokupno djelovanje društva za poboljšanje kvalitete života obitelji, pa tako i obitelji osoba s invaliditetom, oslanja se na postojeće dokumente nacionalne razine: Nacionalnu populacijsku politiku, Nacionalnu politiku za promicanje ravnopravnosti spolova, Nacionalnu strategiju zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2017. do 2022. godine i Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji.

Kako bi se u potpunosti zadovoljile potrebe obitelji osoba s invaliditetom pri uspostavi ravnoteže obiteljskih i profesionalnih obveza te organiziranim aktivnostima djece u slobodnom vremenu, potiče se rehabilitacijsko-integracijski model u pristupu osobama s invaliditetom kao alternativa institucijskoj zaštiti, odnosno naglašena je potreba za jačanjem razvoja

izvaninstitucionalnih oblika skrbi. Jedino tako moguće je spriječiti institucionalizaciju djece s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom te osigurati njihov kvalitetan život u obitelji. Potrebno je razvijati mrežu mobilnih stručnih službi potpore u sredini u kojoj osoba s invaliditetom živi te tako omogućiti osobi s invaliditetom ostanak i uspješno aktivno sudjelovanje u lokalnoj zajednici, bolju kvalitetu života i pravo na vlastito određenje i izbor.

U svrhu razvoja kvalitetne skrbi za osobe s invaliditetom izrazito je značajna suradnja s organizacijama civilnog društva, s kojima je uspostavljen uspješan partnerski odnos u realizaciji definiranih programskih aktivnosti. Značajnu potporu uključivanju u zajednicu za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta čini provođenje projekta osobnog asistenta, kojim se ovoj populaciji pruža mogućnost neovisnijeg planiranja života i uključivanja u život zajednice.

Na ovom se području mjere neposredno odnose na poboljšavanje uvjeta života obitelji osobe s invaliditetom, a mjere na području života u zajednici nalaze se i u svim drugim područjima Strategije.

Ciljevi i očekivana postignuća u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- Jačanje svijesti društva o pravu osoba s invaliditetom na partnerske odnose, brak, roditeljstvo i obitelj,
- Jačanje svijesti o potrebi poštivanja prava na obiteljski život i značaju kvalitetnog obiteljskog života za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom,
- Osiguranje i unaprjeđenje kvalitetne usluge podrške kako bi se osobama s invaliditetom omogućio ostanak u vlastitoj obitelji.

2. ŽIVOT U ZAJEDNICI

U Republici Hrvatskoj sve snažnije djeluje socijalni model pristupa osobama s invaliditetom, čime je učinjen veliki odmak od medicinskog modela te je preuzeta obveza stvaranja uvjeta koji će osobama s invaliditetom omogućiti ostvarivanje prava na izbor i kvalitetu vlastita života, što je ujedno i preduvjet njihovom neovisnom življenju. Drugim riječima, osigurava se okruženje pristupačnih građevina, javnih površina, prijevoza, usluga, komunikacija i ostalog. Sve to podrazumijeva i brojne edukacije, aktivnosti i kampanje na razvijanju svijesti kod svih sudionika u zajednici.

Valja posebice naglasiti i ujednačavanje terminologije koju je usvojila međunarodna zajednica osoba s invaliditetom, što je potvrđeno i Sheratonskom deklaracijom kojom je na Okruglom stolu *Suvremeni pristup poimanju i definiranju invalidnosti* održanom u Zagrebu dana 27. srpnja 2003. godine usvojeno nazivlje: za odrasle osobe se koristi naziv - osobe s invaliditetom, a za djecu - djeca s teškoćama u razvoju.

Radi unaprjeđivanja uključenosti djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom na području obrazovanja još predstoji niz aktivnosti kako bi se otklonile sve građevinske prepreke, uskladili programi, uvela nedostatna didaktička pomagala i dodatno educiralo osoblje koje radi s djecom.

Potrebno je dodatno razvijati mrežu mobilnih stručnih službi potpore u sredini u kojoj osoba s invaliditetom živi, a koje bi trebale svakoj osobi pružiti potporu u onoj mjeri koja će

joj osigurati ostanak i uspješno aktivno sudjelovanje u lokalnoj zajednici, bolju kvalitetu života, ali i pravo na vlastito određenje i izbor.

Iako je institucionalna skrb još uvijek najčešći oblik izvanobiteljskog zbrinjavanja djece u većini europskih zemalja, pa tako i u Hrvatskoj, daljnji razvoj teži prema deinstitucionalizaciji, restrukturiranju institucionalne skrbi, jačanju prevencije i mjera izdvajanja djece iz bioloških obitelji i razvijanju alternativnih oblika zbrinjavanja. Pri provođenju politike deinstitucionalizacije od iznimnog je značaja razvoj odgovarajućih službi podrške u zajednici.

Ciljevi i očekivana postignuća u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- Unaprijediti sustav rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju,
- Proširiti opseg i kvaliteta socijalnih usluga u zajednici.

3. ODGOJ I OBRAZOVANJE

Obrazovanje kao cjeloživotni proces stjecanja znanja i vještina, odnosno razvoja sposobnosti je važan aspekt života svakog pojedinca. Kvalitetno obrazovanje jedno je od prioritetnih područja brojnih međunarodnih i nacionalnih dokumenata koji se odnose na aktivnosti u korist djece i mladih.

Izradom Nacionalne strategije, usklađene sa Strateškim planom Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2019. godine, Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, kao i međunarodnim dokumentima utvrđuju se mjere i aktivnosti koje trebaju nastaviti zacrtanu politiku u sustavu odgoja i obrazovanja te nove mjere i aktivnosti koje će osigurati prava djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom.

Obrazovni sustav je utemeljen na znanstvenim spoznajama te osigurava poštivanje ljudskih prava i prava djece, kao i pravo svakog pojedinca na inkluzivno obrazovanje. Inkluzivno obrazovanje podrazumijeva uvažavanje različitosti svakog pojedinca te prilagodbu obrazovnog sustava, kao i školskih i predškolskih ustanova potrebama, mogućnostima, sposobnostima i interesima svojih korisnika, kako bi osobnost svakog pojedinca došla do punog izražaja. Obrazovanje je sveobuhvatno, odnosi se na sva životna razdoblja, od predškolskoga do profesionalnoga obrazovanja i usavršavanja te cjeloživotnoga učenja. Ministarstvo znanosti i obrazovanja, u suradnji s odnosnim sunositeljima mjera (agencije, fakulteti, istraživački instituti, predstavnici vladinog i nevladinog sektora, socijalni i drugi partneri, sredstva javnog priopćavanja i ostali) postavlja i razvija sadržaje i oblike rada koji doprinose uključenju u svijet obrazovanja i rada osoba s invaliditetom.

Ciljevi i očekivana postignuća u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- Osigurati uvjete (programski, profesionalni, prostorni i sl.) inkluzivnog obrazovanja učenika s teškoćama u razvoju,
- Uključiti veći broj djece s teškoćama u razvoju u redoviti sustav predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog te visokoškolskog odgoja i obrazovanja u sredini u kojoj dijete/mlada osoba živi.

4. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Osobe s invaliditetom imaju pravo na uživanje najvećega mogućega zdravstvenog standarda bez diskriminacije na osnovi invaliditeta.

Republika Hrvatska poduzima sve odgovarajuće mjere kako bi osobama s invaliditetom osigurala pristup zdravstvenim uslugama i uslugama rehabilitacije vezanim uz zdravstvenu zaštitu, vodeći računa o njihovom spolu. Posebno pruža osobama s invaliditetom isti opseg, kvalitetu i standard besplatnih i dostupnih zdravstvenih i rehabilitacijskih usluga koje pruža ostalim građanima, uključujući usluge vezane za spolno i reprodukcijsko zdravlje te zdravstvene programe kojima je obuhvaćeno cijelo stanovništvo; nastoji pružiti zdravstvene i rehabilitacijske usluge koje su posebno usmjerene potrebama osoba s invaliditetom upravo zbog njihova invaliditeta, uključujući prevenciju invalidnosti, ranu identifikaciju i intervenciju te, kad je to potrebno, i usluge namijenjene sprječavanju pogoršanja invaliditeta i najvećega mogućeg ograničavanja njegovih posljedica, uključujući usluge usmjerene na djecu i starije osobe. Nastoji osigurati da se te zdravstvene usluge nalaze što je moguće bliže zajednicama u kojima ti ljudi žive, uključujući ruralna područja, traži od zdravstvenih radnika da osobama s invaliditetom pružaju zaštitu iste kvalitete koja se pruža drugima, uključujući i onu na temelju slobodnog informiranog pristanka, među ostalim podižući svijest o ljudskim pravima, dostojanstvu, nezavisnosti i potrebama osoba s invaliditetom kroz izobrazbu i promicanje etičkih standarda na svim područjima pružanja zdravstvene zaštite. Također, zabranjuje diskriminaciju osoba s invaliditetom u osiguravanju zdravstvenog osiguranja i životnog osiguranja, kada je takvo osiguranje dopušteno zdravstvenim zakonodavstvom te to osiguranje pruža pod poštenim i razumnim uvjetima te sprječava svako uskraćivanje zdravstvene zaštite ili zdravstvenih usluga na osnovi invaliditeta.

U sustavu zdravstvene zaštite kontinuirano se provodi uklanjanje građevinskih prepreka i opremanje funkcionalnim pomagalima s ciljem osiguranja pristupačnosti osobama s invaliditetom.

Ciljevi i očekivana postignuća u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- Poduzeti odgovarajuće mjere uklanjanja prepreka i barijera, osiguravanje informacijske podrške i nabava medicinske opreme za potrebe osoba s invaliditetom radi osiguranja pristupačnosti i unaprjeđivanja zdravstvene zaštite populacije osoba s invaliditetom,

5. SOCIJALNA SKRB

Socijalna skrb, koja čini sastavni dio sustava socijalne zaštite, usmjerena je prema zbrinjavanju i uključivanju u društvo socijalno najugroženijih građana, odnosno socijalno osjetljivih skupina, pa je samim time nesporna njezina uloga u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti.

Sustav socijalne skrbi temelji se na načelu supsidijarnosti, odnosno odgovornosti pojedinca i obitelji za vlastitu socijalnu sigurnost, a uloga države, pa tako i lokalne zajednice, je pomagati u tome s ciljem sprečavanja, ublažavanja i otklanjanja socijalne ugroženosti. Korisnici, prava i uvjeti njihova ostvarivanja, kao i druga pitanja od značenja za ovu djelatnost, definirani su Zakonom o socijalnoj skrbi. Prilikom ostvarivanja socijalne skrbi može se govoriti o dvije kategorije korisnika. Prvi su oni koji se smatraju siromašnima zbog toga što nemaju nikakvih vlastitih prihoda ili su im prihodi manji od propisanih cenzusa, odnosno nedostatni za

podmirenje osnovnih životnih potreba. Druga je kategorija ona koja socijalnu skrb ostvaruje u svrhu zadovoljavanja specifičnih potreba, nastalih uglavnom zbog invaliditeta, starosti, psihičke bolesti, ovisnosti i dr.

Osobama s invaliditetom, bez obzira na uzrok i okolnosti nastanka oštećenja, potrebno je osigurati odgovarajuću razinu informiranosti te pružanje brzih i dostupnih informacija o ostvarivanju pojedinih prava koja se mogu ostvariti u sustavu socijalne skrbi. Pritom je nužno posebnu pozornost posvetiti ranjivim skupinama unutar ove populacije - djevojčicama i ženama s invaliditetom, osobama s težim stupnjem invaliditeta, osobama koje žive u ruralnoj sredini, osobama s invaliditetom starije životne dobi, siromašnim osobama s invaliditetom, roditeljima s invaliditetom, roditeljima djece s teškoćama u razvoju i dr.

Radi zadovoljavanja optimalnih životnih potreba osoba s invaliditetom na području Općine Sukošan, kako u smislu pružanja materijalne potpore, tako i u smislu osiguravanja uvjeta za samostalan život ili život uz potporu odgovarajućih servisa, potrebno je poticati uključivanje različitih subjekata u zajednici, jačanje koncepta samopomoći i osnaživanja korisnika, širenje humanitarne mreže, jačanje usluga u zajednici i povećanje odgovornosti. Pri tome treba naglasiti potrebu razvoja socijalnih usluga na području Općine Sukošan, napose pomoći u kući, odnosno organiziranje pružanja usluga u mjestu prebivališta ili u domu osobe s invaliditetom. Usluga može obuhvatiti organiziranje prehrane, obavljanje kućnih poslova, nabavku lijekova i drugih potrepština, razgovor i druženje u cilju prevladavanja osamljenosti i socijalne izoliranosti te zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba korisnika. Naglasak se stavlja na pravo izbora osobe s invaliditetom, odnosno odabir načina života prema vlastitim kriterijima i vrijednosnom sustavu.

Ističe se potreba uspostavljanja mreže stručnih službi potpore koja bi trebala svakoj osobi pružiti potporu u onoj mjeri koja će joj osigurati ostanak i uspješno aktivno sudjelovanje u lokalnoj zajednici.

U svrhu razvoja skrbi za osobe s invaliditetom od velikog je značenja pomoć koju organizacije civilnog društva mogu pružiti na području socijalne skrbi. Socijalna će se skrb i nadalje oslanjati upravo na suradnju s nevladinim, neprofitnim sektorom te privatnim inicijativama. Time će se proširiti krug pružatelja usluga, korisnici će imati veće mogućnosti izbora i usluge će biti prilagođene njihovim potrebama.

Razvojem sustava socijalne skrbi objedinit će se pojedinačna prava osoba s invaliditetom, postići veće angažiranje Općine Sukošan, sustavnije poticati i pružati financijsku potporu djelovanju nevladinih organizacija i humanitarnih udruga, postići bolju usmjerenost novčanih naknada, pri čemu će se uvažavati specifičnosti određenih područja zbog običaja i načina življenja te potreba i interesa korisnika, osigurati kvalitetnije pružanje socijalnih usluga u instituciji i izvan institucija, promicati kvalitetniju informiranost o socijalnim pravima te mijenjati stavove i senzibilizirati javnost za potrebe osoba s invaliditetom.

Usklađenost djelovanja i povezanost niza segmenata unutar sustava socijalne zaštite, kako u institucijskim tako i u izvaninstitucijskim oblicima skrbi, nužna je za poboljšanje skrbi za osobe s invaliditetom. Sustav potpore osobama s invaliditetom treba usmjeriti i na stjecanje i poboljšanje njihovih vještina s ciljem osposobljavanja za puno sudjelovanje u zajednici. Osobe s invaliditetom moraju biti uključene u planiranje, kreiranje i provedbu politike prema osobama s invaliditetom.

Ciljevi i očekivana postignuća u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- Unaprijediti zakonodavni i institucionalni okvir u svrhu poboljšanja kvalitete života osoba s invaliditetom,
- Proširiti mrežu socijalnih usluga u zajednici u svrhu povećanja njihove dostupnosti i kvalitete, vodeći računa o regionalnoj ravnomjernosti korištenjem sredstava državnog proračuna i Europskih strukturnih i investicijskih fondova,
- Ostvariti suradnju s organizacijama civilnoga društva koje djeluju u području socijalne skrbi kroz socijalno ugovaranje.

6. STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST

Stanovanje, mobilnost i pristupačnost osnovni su preduvjeti za provođenje svih aktivnosti svakodnevnog življenja osoba s invaliditetom i njihovog uključivanja u zajednicu.

Uzimajući u obzir ljudsku različitost, a radi osiguravanja ravnopravnih mogućnosti u ekonomiji, izgrađenom okruženju, komunikacijama, uslugama, kulturi, turizmu, sportu i dr., u razdoblju provođenja Strategije, jedna od najvažnijih zadaća bit će promicanje univerzalnog dizajna. Univerzalni dizajn označava oblikovanje proizvoda, okruženja, programa i usluga tako da ih mogu koristiti svi ljudi u najvećoj mogućoj mjeri, bez potrebe prilagođavanja ili posebnog oblikovanja. Univerzalni dizajn neće isključivati pomoćne naprave za određene skupine osoba s invaliditetom u onim slučajevima kada je to potrebno. Univerzalni dizajn označava oblikovanje proizvoda, okruženja, programa i usluga na tako da ih mogu koristiti svi ljudi u najvećoj mogućoj mjeri, bez potrebe prilagođavanja ili posebnog oblikovanja. On neće isključivati pomoćne naprave za određene skupine osoba s invaliditetom u onim slučajevima kada je to potrebno. Time će se postići pojednostavljenje života svima na tako da se izgrađeno okruženje učini pristupačnim, uporabljivim i razumljivim. Svakako ovdje treba istaknuti i potrebu jednokratne prilagodbe stambenog prostora osobe s invaliditetom.

U ovome će značajnu ulogu imati i Općina Sukošan koja će, poštujući posebnosti socijalnoga položaja osoba s invaliditetom, morati posebnu pozornost usmjeriti na učinkovitije osiguranje pristupačnosti građevina i javnog prometa ovoj populaciji.

Ciljevi i očekivana postignuća u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- Osigurati pristupačnost pri svakoj gradnji novih i pri svakoj rekonstrukciji postojećih građevina,
- Evidentirati sve građevine i prostore koje koriste tijela javnih službi i kod svake građevine/prostora označena razina pristupačnosti sukladno prostornim uvjetima (npr. pristupačan ulaz, komunikacije, dizalo, stube, wc, šalter, pult, oglasni pano, orijentacijski plan kretanja, induktivna petlja, radno mjesto),
- Poboljšati načini pristupa informacijama o uslugama cestovnog i željezničkog prometa,

7. PROFESIONALNA REHABILITACIJA, ZAPOSŁJAVANJE, RAD I MIROVINSKO OSIGURANJE

Ključni element uključenosti i ekonomske neovisnosti svih građana i jedno od temeljnih ljudskih prava je zapošljavanje. Potrebno je poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom na

otvorenom tržištu rada primjenjujući načela antidiskriminacijske politike. Zabrana diskriminacije odnosi se na sve oblike zapošljavanja, počevši od odabira kandidata, obavljanja posla, do osiguravanja sigurnih uvjeta rada. Korištenjem prava prednosti pri zapošljavanju u javnom sektoru osobama s invaliditetom je olakšano zapošljavanje u odnosu na druge kandidate koji ostvaruju jednake stručne i druge uvjete koji se traže za radno mjesto.

Profesionalna rehabilitacija je preduvjet za povećanje zapošljivosti i socijalne uključenosti osoba s invaliditetom. Sustav profesionalne rehabilitacije sastoji se od tri uzastopne komponente: profesionalnog usmjeravanja, osposobljavanja za produktivni rad i zapošljavanja.

Pravo na rad i zapošljavanje osoba s invaliditetom jedno je od temeljnih ljudskih prava i onemogućavanje ostvarivanja toga prava predstavlja njihovo kršenje i diskriminaciju. Međutim, gledajući s aspekta zapošljavanja osoba s invaliditetom, mjere osiguravanja njihove konkurentnosti na tržištu rada treba poduzeti vrlo rano, u razdoblju njihova djetinjstva i mladosti, odnosno stjecanja i utvrđivanja invaliditeta, kada posebnu pozornost treba posvetiti otkrivanju i razvoju njihova intelektualnog i radnog potencijala.

Jedna od najvećih zapreka zapošljavanju osoba s invaliditetom je negativan stav društva zasnovan na stereotipima i predrasudama o slabijim radnim potencijalima osoba s invaliditetom. Međutim, pokazuje se da je najbolje sredstvo u otklanjanju spomenutih stereotipa i predrasuda upravo rad ovih osoba. O tome svjedoče rezultati pojedinih istraživanja koja navode da kao razlog zapošljavanja osoba s invaliditetom poslodavci navode upravo dosadašnja iskustva sa zaposlenim osobama s invaliditetom.

Poboljšanje položaja osoba s invaliditetom na tržištu rada ovisi o cijelom nizu čimbenika koji pridonose krajnjem cilju postizanja zapošljavanja takvih osoba. Da bi se ostvario ovaj cilj, neophodno je povezati djelatnosti obrazovanja, zdravstva, civilnog društva i institucija koje djeluju na tržištu rada.

Potrebno je kontinuirano raditi na podizanju razine svijesti o potrebi zapošljavanja osoba s invaliditetom, kao i na spoznaji o njihovim radnim i socijalnim vrijednostima.

Ciljevi i očekivana postignuća u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- Zajednički cilj svih usluga u području profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom je unaprjeđenje njihove integracije, povećanje zapošljivosti, olakšavanje izbora karijere i olakšani prijelaz na tržište rada,

8. PRAVNA ZAŠTITA I ZAŠTITA OD ZLOSTAVLJANJA

U skladu s načelom nediskriminacije, koje se promiče u svim temeljnim međunarodnim dokumentima na području ljudskih prava, pa tako i Strategijom Vijeća Europe za prava djeteta 2016. - 2021., kao i načelom jednakosti, koje je zaživjelo još od Opće deklaracije o ljudskim pravima, Republika Hrvatska se i na području zaštite osoba s invaliditetom opredijelila jamčiti

ova načela Ustavom (članak 3. i članak 14.) te ih provoditi kroz zakonsku regulativu u praksi. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti ženama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju zbog njihove moguće povećane ranjivosti u društvenom okruženju.

Ustav Republike Hrvatske člankom 14. jamči jednakost pred zakonom, člankom 26. jednakost pred sudovima i tijelima koja imaju javne ovlasti, a člankom 27. se osigurava pravna pomoć. No, obzirom na specifičnosti koje prate osobe s invaliditetom glede ostvarivanja njihove poslovne sposobnosti, ukazuje se na potrebu poštivanja pozitivnih propisa kako bi osobe s invaliditetom što kvalitetnije uživale prava koja im pripadaju. Nadalje, u svrhu osiguravanja pristupa pravosuđu osobama s invaliditetom, nužno je u potpunosti ukloniti sve prepreke kako bi se osigurale pretpostavke za ostvarenje jednakih mogućnosti za korištenje ovim pravom. Stoga položaj svake države na globalnoj ljestvici, kojom se mjeri doprinos na području ljudskih prava, ovisi o količini i kvaliteti dodatne zaštite koju ona pruža osobama s invaliditetom u cilju postizanja ravnopravnosti s ostalim građanima.

Ustav Republike Hrvatske člancima 22., 24. i 25. osigurava zaštitu osobnih sloboda i integriteta građana, što je potrebno učinkovito primjenjivati na osobe s invaliditetom u punoj mjeri i kroz primjerenu zakonsku regulativu, jednako kao i već postojeće međunarodne standarde.

Ranjivost s kojom se, u većoj ili manjoj mjeri, susreću osobe s invaliditetom pogodna je za zlouporabu, slijedom čega su pojedine društvene skupine učestalije podvrgnute nasilju, što povećava opasnost višestruke viktimizacije (primjerice, žena koja je pripadnica nacionalne manjine i k tome osoba s težim oblikom invaliditeta). Ovaj posebice osjetljiv segment prvenstveno zahtjeva edukaciju i podizanje razine svijesti o potrebi poštivanja ljudskih prava kao i o važnosti prevencije i zaštite osoba s invaliditetom od svih oblika nasilja te provedbe nediskriminirajuće politike. Nužno je, uz preventivni, uspostaviti i učinkoviti zaštitni sustav kojim će se svi oblici nasilja nad osobama s invaliditetom međuresornom suradnjom uspješno suzbijati, počinitelji primjereno kažnjavati, a osobe s invaliditetom kao žrtve nasilja uspješno rehabilitirati i integrirati u društvo na ravnopravnoj osnovi. Od neprocjenjive je važnosti pri tome uloga civilnog društva, posebice udruga osoba s invaliditetom kao ključnih čimbenika potpore.

U Republici Hrvatskoj je u posljednje vrijeme znatno unaprijeđen pravni okvir zaštite od nasilja svih građana koji je prvenstveno namijenjen kvalitetnijoj zaštiti žrtava, a koji obuhvaća: Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, Kazneni zakon, Nacionalnu strategiju zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2017. do 2022. godine, s nizom mjera na ovom području, Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, utemeljen na propisima o zaštiti od nasilja u obitelji s nizom detaljnih mjera za postupanje nadležnih tijela, kao i oblicima, sadržajem i načinom njihove suradnje u otkrivanju i suzbijanju nasilja i pružanju pomoći i zaštite žrtvama bilo kojeg oblika nasilja u obitelji, Obiteljski zakon te Nacionalna strategija za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2020. godine koja poklanja posebnu pozornost djeci s teškoćama u razvoju te zlostavljanoj i zanemarenoj djeci.

Ciljevi i očekivana postignuća u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- Povećati razinu svijesti o nasilju i mogućnostima zaštite od nasilja za osobe s invaliditetom,
- Osigurati dostupnost usluga/programa psihosocijalne podrške i drugih oblika zaštite za osobe s invaliditetom, žrtve nasilja.

9. INFORMIRANJE, KOMUNIKACIJA I PODIZANJE RAZINE SVIJESTI

Osnovno je načelo Akcijskog plana Vijeća Europe za promicanje prava i potpunog sudjelovanja u društvu osoba s invaliditetom poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom u Europi te obveza društva osigurati svim svojim građanima aktivnu potporu zdravom načinu života, sigurnijem okruženju, primjerenoj zdravstvenoj skrbi, rehabilitaciji i potpori u zajednici, kako bi u najmanjoj mogućoj mjeri osjetili posljedice invaliditeta.

Obveza je svake države članice poduzeti odgovarajuće mjere, uvažavajući potrebe osoba s invaliditetom, kojima bi im se osigurao i zajamčio pristup informacijama i komunikacijama. One koji šalju informacije to obvezuje na omogućavanje primanja i prosljeđivanja informacija osobama s invaliditetom na onoj razini kvalitete i kvantitete koja je omogućena i ostalim članovima društva, a uvažavajući pritom specifičnosti njihovih potreba.

Treba se suprotstavljati diskriminirajućim i stigmatizirajućim oblicima ponašanja koji posredno ili neposredno ometaju ili onemogućuju sudjelovanje osoba s invaliditetom u društvu. Nužno je odgovarajućim mjerama potaknuti informiranje javnosti o objektivnim spoznajama o invaliditetu i njegovim posljedicama, o načinu i željenoj kvaliteti zadovoljavanja potreba osoba s invaliditetom te o subjektivnim poteškoćama koje su u svakodnevnom životu osoba s invaliditetom potaknute negativnim stavovima i nerazumijevanjem okoline.

Preduvjet takvom aktivnom pristupu, u okviru rehabilitacijsko-integracijskog modela, je pristup informacijama putem odgovarajućeg komunikacijskog sustava, kako bi informacije bile omogućene svim građanima, odnosno usklađene sa standardima pristupačnosti. No, usprkos sve bržem razvoju tehnologije i osmišljavanju brojnih pomagala u komunikaciji, bit će potrebno poboljšati dostupnost informacija i komunikacija za mnoge osobe s invaliditetom.

Važno je da se osobe s invaliditetom uključe u sva sredstva elektroničke komunikacije, internet, videotelefone i ostalo, tim više što za mnoge od njih korištenje novih pomagala može značiti novi oblik kvalitete međusobnih interakcija, zasnivanja i vođenja posla, informiranja i ostvarenja prava, sudjelovanja u odlučivanju i općenito veće samostalnosti u svakodnevnom životu. Osobama s invaliditetom moraju biti dostupni oni komunikacijski sustavi koje one mogu koristiti (npr. telefonski prijenosnici, sustavi tekstualne i videokomunikacije), dok je u pogledu razvoja i oblikovanja novih komunikacijskih i informacijskih sustava potrebno konzultirati osobe s invaliditetom. Time bi se u svakodnevnoj praksi primijenili europski standardi o korištenju inkluzivnih novih tehnologija u svrhu potpunog sudjelovanja osoba s invaliditetom.

10. SUDJELOVANJE U KULTURNOM ŽIVOTU

Pristupačnost kulturnih sadržaja, ali i mogućnost vlastitog sudjelovanja u njihovom stvaranju, važan je dio kvalitete života svakog građanina.

Puna ravnopravnost i izjednačenost mogućnosti osoba s invaliditetom podrazumijevaju i njihovo pravo da budu u potpunosti uključeni u društvo, pa tako njihovo sudjelovanje u kulturnom životu. Izvorišta životnih problema osoba s invaliditetom nisu isključivo vezana uz zdravstvena stanja, već uz diskriminacije i ograničenja koja doživljavaju radi ustroja i strukture društvene okoline i njezinih stavova.

Osobe s invaliditetom moraju voditi što potpuniji život u interakciji sa svim ostalim članovima društva, kako bi ostvarile željenu neovisnost.

Poticanje djelovanja osoba s invaliditetom polazi od podizanja razine društvene svijesti o raznolikostima i vrijednostima njihovih kulturnih aktivnosti, kao i podupiranja potpune neovisnosti u umjetničkom i kreativnom izražavanju, ali i osiguravanjem financijske potpore svim oblicima kulturnog djelovanja osoba s invaliditetom.

11. SUDJELOVANJE U JAVNOM I POLITIČKOM ŽIVOTU

Stvaranje mogućnosti aktivnog sudjelovanja svih građana u političkom životu pretpostavka je demokracije. Uključivanje osoba s invaliditetom u politički život nije ustupak ranjivoj skupini, nego znak političke ravnopravnosti svih građana. Ona treba biti vidljiva u ostvarivanju biračkih prava, mogućnosti sudjelovanja u političkim raspravama, pokretanju i oblikovanju građanskih inicijativa i olakšanju sudjelovanja u radu predstavničkih tijela.

Od osobitog je značaja pružiti osobama s invaliditetom jednake mogućnosti kako bi vlastitim političkim djelovanjem sudjele u kreiranju javnih politika i zagovaranju potrebnih promjena u društvu, odnosno oblikovanju političkih ciljeva i raspodjeli sredstava. Uz institucijske promjene i zakonske pretpostavke za promjenu okruženja u kojem djeluju osobe s invaliditetom, važno je i razvijati participativnu političku kulturu u kojoj se posebna pozornost posvećuje osobama s invaliditetom.

Usvajanjem Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, Zakona o procjenama učinka propisa te donošenjem Zakona o pravu na pristup informacijama učinjeni su značajni iskoraci unapređenju normativnog okvira za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću. Intenzivno se razvijaju i internet sustavi komunikacije sa zainteresiranom javnošću, kako bi što veći broj građana, posebice osoba s invaliditetom bio u mogućnosti predlagati mjere javne politike.

Ciljevi i očekivana postignuća u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- Osigurati pristupačnosti izbornog postupka u cijelosti svim osobama s invaliditetom,
- Olakšati sudjelovanja osoba s invaliditetom u predstavničkim izvršnim tijelima kroz dostupnost temeljnih dokumenata od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini,
- Podupirati uključivanje žena s invaliditetom u politički i javni život zajednice kao i doprinositi osiguravanju njihovih jednakih mogućnosti u odnosu na druge društvene skupine,
- Unapređivati kvalitetu života žena i mladih osoba s invaliditetom te ih poticati i osnaživati za povećano uključivanje u sve oblike javnog života i u sve razine političkog odlučivanja i djelovanja kroz partnersku suradnju s organizacijama osoba s invaliditetom, sukladno članku 29. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom,
- Nastaviti podupirati rad organizacija civilnoga društva kroz financiranje kvalitetnih programa i projekata iz područja zaštite, poštivanja i promicanja ljudskih prava žena i mladih s invaliditetom, kao i jačanje senzibilizacije javnosti o mogućnostima uključivanja žena i mladih s invaliditetom u javni i politički život.

12. ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

Preduvjet za planiranje i kreiranje politike djelovanja prema određenim grupacijama i populaciji osoba s invaliditetom u cjelini je prikupljanje i analiza podataka o broju, strukturi i obilježjima osoba s invaliditetom. Podaci i istraživanja o pojedinim aspektima invaliditeta i osoba s invaliditetom omogućuju kreiranje najučinkovitijih rješenja za pojedine probleme.

Osnovni podaci o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj dobiveni su popisom stanovništva iz 2011. godine. Izvor sveobuhvatnih i cjelovitih podataka o osobama s invaliditetom Hrvatski je registar osoba s invaliditetom kojega vodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo. S obzirom na činjenicu da se na regionalnoj i lokalnoj razini izuzetno teško uspostavljaju baze podataka o osobama s invaliditetom, otežano je i planiranje i kreiranje različitih mjera.

Za planiranje sustavne zaštite osoba s invaliditetom nužno je raspolaganje dinamičnim sustavom podataka o osobama s invaliditetom, što će biti prioritetan zadatak u predstojećem razdoblju.

13. REKREACIJA, RAZONODA I SPORT

Brzi razvoj tehnologije i znanosti, kao i njihova primjena u svakodnevnom životu i radu dovode do brojnih pozitivnih, ali i do značajnih negativnih promjena u odnosu na tjelesno i mentalno zdravlje. Javlja se sve manja potreba za kretanjem, a upravo se ona smatra jednom od osnovnih bioloških potreba koja se spontano zadovoljava obavljanjem svakodnevnih životnih aktivnosti. Novi načini života i rada, uz mnoštvo pogodnosti, dovode i do narušavanja biološke i sociopsihološke ravnoteže suvremenog čovjeka.

Rekreacija, razonoda i sport djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom svakodnevno doprinosi poboljšanju općeg stanja organizma, samopotvrđivanja i uključivanja u društvenu zajednicu..

Analizom koju je izradilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, odnosno Središnji državni ured za šport utvrđena je potreba prilagodbe sportskih objekata potrebama djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, kako u smislu prostornog uređenja (vanjskog i unutarnjeg), tako i opremljenosti.

U odgojno-obrazovnim ustanovama za djecu i mladež s teškoćama u razvoju provedena je Anкета o izvannastavnim sportskim aktivnostima i na temelju njenih rezultata utvrđene su smjernice za uključivanje što većeg broja djece s teškoćama u razvoju i mladih s invaliditetom u izvannastavne i druge sportske aktivnosti.

Rezultati ankete, osim potrebe za izradom kriterija za izvođenje izvannastavnih sportskih aktivnosti djece i mladeži s teškoćama u razvoju koji će se temeljiti na posebnostima pojedinih vrsta teškoća, ukazuju i na potrebu uspostavljanja sustava natjecanja za djecu s teškoćama u razvoju i mlade s invaliditetom.

Sukladno mjerama i aktivnostima Nacionalne strategije, neophodno je također osvješćivanje pružatelja usluga u turizmu o važnosti i relevantnosti socijalnog turizma te izrada smjernica za potrebe nužne prilagodbe postojećih turističkih objekata i proizvoda. Socijalni turizam ili „turizam za sve“ jedan je od važnih proizvoda razvoja hrvatskog turizma do 2020. godine. U tu svrhu potrebno je osigurati turističku infrastrukturu i suprastrukturu koja će

ranjivim socijalnim skupinama osigurati kvalitetu i raznovrsnost odmora primjerenog njihovim potrebama i uobičajenim standardima Europske unije.

Ciljevi i očekivana postignuća u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- Povećati razinu osviještenosti o važnosti razvoja pristupačnog turizma i povećanja razine tolerancije, prihvaćanja i poštovanja prema osobama s invaliditetom od strane svih turističkih dionika u javnom i privatnom sektoru,
- Uključiti što veći broj učenika s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u sportske programe te državna i međunarodna natjecanja,
- Osigurati veći broj prilagođenih dječjih igrališta, sportskih terena i parkova djeci s teškoćama u razvoju.

14. RIZIČNE SITUACIJE I HUMANITARNA KRIZNA STANJA

Republika Hrvatska ima moderan sustav civilne zaštite te je svim raspoloživim resursima sposobna odgovoriti potrebama zaštite ljudi, dobara i okoliša u ugrozama, stradanjima i drugim izazovima suvremenog društva. Sustav i djelovanje civilne zaštite uređeni su Zakonom o sustavu civilne zaštite (Narodne novine br. 85/15). U sustavu civilne zaštite pruža se pomoć svima kojima je potrebna, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi.

Općina Sukošan je imenovala Stožer civilne zaštite Općine Sukošan kao stručno, operativno i koordinativno tijelo koje usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u pripremnoj fazi prije nastanka posljedica izvanrednog događaja i tijekom provođenja mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

Imenovani su i povjerenici te zamjenici povjerenika civilne zaštite na području Općine Sukošan koji sudjeluju u pripremanju građana za osobnu i uzajamnu zaštitu te usklađuju provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite, daju obavijest građanima o pravodobnom poduzimanju mjera civilne zaštite te javne mobilizacije radi sudjelovanja u sustavu civilne zaštite, sudjeluju u organiziranju i provođenju evakuacije; sklanjanja, zbrinjavanja i drugih mjera civilne zaštite; organiziraju zaštitu i spašavanje pripadnika ranjivih skupina; provjeravaju postavljanje obavijesti o znakovima za uzbunjivanje u stambenim zgradama i o propustima obavješćuju inspekciju civilne zaštite.

Ciljevi i očekivana postignuća u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- Konkretnim normativnim, planskim i operativnim mjerama osigurati nediskriminatorno postupanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite prema osobama s invaliditetom u svrhu njihove zaštite i sigurnosti u slučaju katastrofe, prirodne ili tehničko-tehnološke, kao i u slučajevima oružanih sukoba i humanitarnih kriza,
- Planovi djelovanja sustava civilne zaštite uvažavaju specifične potrebe svake osobe s invaliditetom, a ne skupina ili kategorija osoba s invaliditetom,

- Procesi javnog uzbuñivanja utvrñeni su tako da, što je više moguće, obuhvate pojedinačne potrebe osoba s invaliditetom i sve kapacitete za smještaj osoba s invaliditetom,
- Postupci iz djelovanja planova civilne zaštite razrañeni su tako da se izbjegne diskriminacija osoba s invaliditetom u svim fazama (slučajevе diskriminacije treba rješavati brzo i pravedno),
- Privremeni smještaj nakon katastrofe za osobe s invaliditetom dostupan je i dizajniran tako da zadovolji njihove osnovne potrebe do trenutka osiguravanja uvjeta za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani.

15. UDRUGE OSOBA S INVALIDITETOM U CIVILNOM DRUŠTVU

Civilno društvo je vrlo rano prepoznato kao potencijalni subjekt aktivnog uključivanja osoba s invaliditetom u društveni život. Organizirajući se u udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, saveze i mreže, formalne i neformalne, osobe s invaliditetom dale su aktivan doprinos u izgradnji demokratskih procesa našega društva u cjelini. Tamo gdje je društvo kroz svoje institucijske mehanizme sporije djelovalo u stvaranju percepcije poboljšanja životnog standarda i pružanja mogućnosti za aktivno uključivanje osoba s invaliditetom, organizacije civilnog društva su doprinijele stvaranju pozitivne predodžbe u javnosti o osobama s invaliditetom i njihovim potrebama te time promicale njihovo uključivanje u život zajednice. U tom smislu neophodno je i nadalje poticati i stvarati povoljno okruženje za razvoj volonterstva, koje je jedna od temeljnih vrijednosti i jedno od glavnih obilježja djelovanja organizacija civilnog društva.

Jednake mogućnosti podrazumijevaju jednak pristup obrazovanju, sudjelovanju u kulturnom životu, pristup zdravstvenim te socijalnim uslugama, kao i zapošljavanju, što su istovremeno glavni preduvjeti za socijalnu (društvenu) uključenost i sudjelovanje te neovisnost osoba s invaliditetom. Ovdje je također bitno izdvojiti posebne kategorije osoba s invaliditetom radi povećanog rizika od isključenosti iz društva, a to su: žene i djevojke s invaliditetom, osobe s najtežom vrstom i stupnjem oštećenja, djeca s teškoćama u razvoju i mladi s invaliditetom, starije osobe s invaliditetom i osobe s invaliditetom iz manjinskih i zajednica migranata, kojima se u Strategiji posvećuje posebna pozornost.

Ciljevi i očekivana postignuća u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- Osigurati transparentan i učinkovit sustav financiranja iz javnih izvora projekata i programa od interesa za opće dobro koje provode udruge osoba s invaliditetom,
- Osigurati transparentan i učinkovit sustav financiranja institucionalne podrške nacionalnim savezima i drugama osoba s invaliditetom,

16. MEĐUNARODNA SURADNJA

Republika Hrvatska kao članica Ujedinjenih naroda, Europske unije i Vijeća Europe, te u skladu sa suvremenim standardima na području ljudskih prava, aktivno promiče i štiti ljudska prava osoba s invaliditetom. Hrvatska je svoje djelovanje potvrdila potpisivanjem Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda (kao treća država u svijetu 2007. godine) te njezinom ratifikacijom. Hrvatska se obvezala i prema nizu drugih međunarodnih instrumenata koji promiču pravo osoba s invaliditetom na život u zajednici na ravnopravnoj

osnovi s drugim građanima te je njihov sadržaj uključen u nacionalne politike, strategije i programe s ciljem izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom.

Za osiguravanje mehanizama za uspješno provođenje politika prema osobama s invaliditetom na području Općine Sukošan, potrebno je daljnje razvijanje odnosa na području promicanja i zaštite prava osoba s invaliditetom s međunarodnim tijelima i organizacijama, kao i poticanje i koordiniranje bilateralne i multilateralne suradnje te suradnja na pripremi međunarodnih projekata.

Ciljevi i očekivana postignuća u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- Unaprijediti nacionalni i strateški okvir u svrhu potpune primjene UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom,
- Osigurati međunarodnu suradnju u svrhu razmjene i dijeljenja informacija, sustava i primjera dobre prakse,
- Redovito izvještavanje o provedbi međunarodnih instrumenata u RH sukladno preuzetim obvezama.

IV. ZAVRŠNE ODREDNICE

1. Općina Sukošan se, po donošenju ove Strategije, zadužuje za upoznavanje tijela i ustanova iz svoga djelokruga s činjenicom njezina donošenja i svrhom donošenja te za osiguravanje njezine dostupnosti, kao i za poduzimanje svih potrebnih mjera radi njezine dosljedne primjene.
2. Općina Sukošan će Strategiju objaviti na svojim službenim internet stranicama.
3. Strategija će se objaviti u "Službenom glasniku Općine Sukošan".

O B R A Z L O Ž E N J E

Vlada Republike Hrvatske donijela je 20. travnja 2017. godine Nacionalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine (Narodne novine 42/17), (u daljnjem tekstu: Nacionalna strategija) s ciljem napretka te daljnjeg osnaživanja zaštite prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju.

Cilj Nacionalne strategije je učiniti hrvatsko društvo što osjetljivijim i prilagođenijim za nužne promjene u korist izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom, odnosno stvoriti uvjete za njihovo aktivno uključivanje i ravnopravno sudjelovanje u društvu, poštivanje urođenog dostojanstva i uvažavanje posebnih interesa te sprječavanje diskriminacije i osnaživanje svih oblika društvene solidarnosti.

Općinsko vijeće Općine Sukošan će donijeti dokument - Strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom Općine Sukošan od 2018. do 2020. godine s ciljem napretka i daljnjeg promicanja prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju.